

TRƯỜNG THPT CHUYÊN LÊ QUÝ ĐÔN

ĐỀ THI HSG DUUYÊN HẢI BẮC BỘ

NĂM HỌC: 2018 – 2019

MÔN: NGỮ VĂN 11

Câu 1 (8,0 điểm)

“Nếu bạn khóc vì mặt trời đã rời khỏi đời bạn, nước mắt sẽ ngăn bạn thấy được những vì sao.”

(Tagore)

Suy nghĩ của anh/chị về ý kiến trên.

Câu 2 (12 điểm)

“Nước mắt lăn trên má nhà thơ

Giọt niềm vui má phải

Giọt đau buồn má trái

Hai giọt căm thù và tình yêu

Hai giọt hiền từ, long lanh

Khi chưa gặp nhau, rất nhỏ

Nhưng gặp nhau, thành mưa giông, bão tố

Căm thù gặp tình yêu là thơ.”

(*Thơ Raxun Gamzatov – Thái Bá Tân dịch, NXB Lao động, 2015*)

Bằng các tác phẩm thơ mới đã học, anh/chị hãy làm sáng tỏ ý kiến trên.

WWW

TRƯỜNG THPT CHUYÊN LÊ QUÝ ĐÔN

ĐÁP ÁN ĐỀ THI HSG DUUYÊN HẢI BẮC BỘ

NĂM HỌC: 2018 – 2019

MÔN: NGỮ VĂN 11

Câu 1

Yêu cầu về kĩ năng:

Biết cách làm bài văn nghị luận xã hội; kết cấu chặt chẽ, diễn đạt lưu loát; không mắc lỗi chính tả, dùng từ, ngữ pháp.

Yêu cầu về kiến thức:

Thí sinh có thể đưa ra những ý kiến, trình bày theo nhiều cách khác nhau, nhưng cần chính xác, hợp lí, rõ ràng, thuyết phục... và nêu được các ý cơ bản sau:

Giải thích

- “Khóc vì mặt trời đã rời khỏi đời bạn”: thái độ bi quan, buông xuôi trước những đau khổ, thất bại.
- “Nước mắt sẽ ngăn bạn thấy được những vì sao”: Buồn đau sẽ khiến bạn mất hết niềm tin, hi vọng, cuộc sống của bạn sẽ trở nên tồi tệ và tăm tối.

=> Bằng cách đặt ra lối nói giả thiết (Nếu...thì), Tagore đã gửi một thông điệp ý nghĩa về cuộc đời: Con người cần luôn lạc quan trước những buồn đau bởi chính sự lạc quan sẽ giúp bạn tìm ra những niềm vui, những may mắn trong đời.

Bàn luận:

- Tại sao phải sống lạc quan?
- Cần phải làm gì để sống lạc quan?
- Phê phán những người không có niềm tin, không có ý chí phấn đấu vươn lên trong cuộc sống.
- Lạc quan là một thái độ sống tích cực cần có ở mỗi người, nhưng nên tránh cách sống “lạc quan chủ nghĩa”: dùng phép thắng lợi tinh thần để ngụy biện cho những điều xấu xa đang diễn ra trong thực tế.

Bài học nhận thức và hành động

- Nhận thức: Cần phải có ý chí, nghị lực, niềm lạc quan tin tưởng vào tương lai để vững bước trong cuộc đời. Sống cần có lý tưởng, khát vọng và ước mơ.

- Hành động: Trong cuộc sống cũng như trong học tập, mỗi chúng ta phải biết vượt lên chính mình, không nên chùn bước trước những khó khăn thử thách...

Câu 2 (12,0 điểm)

Yêu cầu về kĩ năng

- Học sinh biết cách làm bài nghị luận văn học: hiểu và giải quyết một vấn đề lí luận về đặc trưng của thơ ca, nhà văn và quá trình sáng tác; chứng minh qua một số bài thơ mới cụ thể (có những cảm nhận, đánh giá mang màu sắc cá nhân).
- Bài viết có bố cục rõ ràng, hệ thống luận điểm, luận cứ thuyết phục.
- Không mắc lỗi chính tả, dùng từ, viết câu. Hành văn trôi chảy, linh hoạt, có chất văn chương.
- Trình bày sạch sẽ, khoa học.

Yêu cầu về kiến thức

Thí sinh có thể làm bài theo nhiều cách khác nhau, song cần đảm bảo những nội dung cơ bản sau:

Giải thích

- *“Nước mắt lặn trên má nhà thơ”*: Nhà thơ phải có tâm hồn nhạy cảm, dễ dàng rung động trước cuộc sống bởi lẽ thơ ca bắt nguồn từ những cảm xúc mãnh liệt.
- *“Khi chưa gặp nhau, rất nhỏ”*: Những cảm xúc còn tản mạn, nhỏ lẻ, chưa thống nhất, chưa lắng đọng thì chưa tạo thành cảm hứng sáng tạo thơ ca.
- *“gặp nhau, thành mưa giông, bão tố” / “Căm thù gặp tình yêu là thơ”*: những cảm xúc đa dạng phức tạp khi thống nhất trong một tình cảm lớn lao hơn, cao đẹp hơn và được soi sáng từ một tư tưởng, một điểm nhìn tiến bộ sẽ tạo thành cảm hứng, sự thôi thúc mãnh liệt (mưa giông, bão tố) dẫn đến sự ra đời của thơ ca.

=> Nhận định của Gamzatov đã khái quát quy luật của quá trình sáng tác thơ ca, từ đó giúp ta nhận ra bản chất trữ tình của thơ và những yêu cầu cần có của một nhà thơ.

Bàn luận:

Học sinh vận dụng những kiến thức lí luận về đặc trưng thơ ca (tiếng nói của tình cảm, cảm xúc mãnh liệt), những yêu cầu cần có của một nhà thơ (nhạy cảm, tài năng...) và mối quan hệ chặt chẽ giữa cảm xúc, chiều sâu tư tưởng và tài năng ngôn ngữ...để làm sáng tỏ vấn đề.

Phân tích, chứng minh

Học sinh chọn lựa được những tác phẩm đắt, phân tích, làm sáng tỏ:

- Cảm hứng sáng tạo thơ ca bắt đầu từ những cảm xúc mãnh liệt, đa dạng, phức tạp.
- Cảm xúc trở thành cảm hứng sáng tạo khi gắn bó, hài hòa và thống nhất với những tư tưởng tình cảm lớn lao, cao đẹp.

(VD những tác phẩm thơ mới tiêu biểu: *Vội vàng* của Xuân Diệu, *Đây thôn Vĩ Dạ* của Hàn Mặc Tử, *Tràng giang* của Huy Cận...)

Đánh giá, tổng kết

Đoạn thơ đã nhận định đúng đắn đặc trưng cơ bản nhất của thơ ca: yếu tố cảm xúc. Tuy nhiên bên trong những cảm xúc mãnh liệt ấy là chiều sâu tư tưởng, là cái nhìn mới mẻ về cuộc sống con người. Ngoài ra sức mạnh của thơ ca còn bắt nguồn từ những sáng tạo nghệ thuật ngôn từ độc đáo.

- Yêu cầu đối với nhà thơ
- Yêu cầu đối với bạn đọc

Vững vàng nền tảng, Khai sáng tương lai

Website **HOC247** cung cấp một môi trường **học trực tuyến** sinh động, nhiều **tiện ích thông minh**, nội dung bài giảng được biên soạn công phu và giảng dạy bởi những **giáo viên nhiều năm kinh nghiệm, giỏi về kiến thức chuyên môn lẫn kỹ năng sư phạm** đến từ các trường Đại học và các trường chuyên danh tiếng.

I. Luyện Thi Online

Học mọi lúc, mọi nơi, mọi thiết bị – Tiết kiệm 90%

- **Luyện thi ĐH, THPT QG:** Đội ngũ **GV Giỏi, Kinh nghiệm** từ các Trường ĐH và THPT danh tiếng xây dựng các khóa **luyện thi THPTQG** các môn: Toán, Ngữ Văn, Tiếng Anh, Vật Lý, Hóa Học và Sinh Học.
- **Luyện thi vào lớp 10 chuyên Toán:** Ôn thi **HSG lớp 9** và **luyện thi vào lớp 10 chuyên Toán** các trường **PTNK, Chuyên HCM (LHP-TĐN-NTH-GĐ), Chuyên Phan Bội Châu Nghệ An** và các trường Chuyên khác cùng **TS. Trần Nam Dũng, TS. Phạm Sỹ Nam, TS. Trịnh Thanh Đèo và Thầy Nguyễn Đức Tấn**.

II. Khoá Học Nâng Cao và HSG

Học Toán Online cùng Chuyên Gia

- **Toán Nâng Cao THCS:** Cung cấp chương trình Toán Nâng Cao, Toán Chuyên dành cho các em HS THCS lớp 6, 7, 8, 9 yêu thích môn Toán phát triển tư duy, nâng cao thành tích học tập ở trường và đạt điểm tốt ở các kỳ thi HSG.
- **Bồi dưỡng HSG Toán:** Bồi dưỡng 5 phân môn **Đại Số, Số Học, Giải Tích, Hình Học và Tổ Hợp** dành cho học sinh các khối lớp 10, 11, 12. Đội ngũ Giảng Viên giàu kinh nghiệm: **TS. Lê Bá Khánh Trình, TS. Trần Nam Dũng, TS. Phạm Sỹ Nam, TS. Lưu Bá Thắng, Thầy Lê Phúc Lữ, Thầy Võ Quốc Bá Cẩn** cùng đội HLV đạt thành tích cao HSG Quốc Gia.

III. Kênh học tập miễn phí

*HOC247 NET cộng đồng học tập miễn phí
HOC247 TV kênh Video bài giảng miễn phí*

- **HOC247 NET:** Website học miễn phí các bài học theo **chương trình SGK** từ lớp 1 đến lớp 12 tất cả các môn học với nội dung bài giảng chi tiết, sửa bài tập SGK, luyện tập trắc nghiệm miễn phí, kho tư liệu tham khảo phong phú và cộng đồng hỏi đáp sôi động nhất.
- **HOC247 TV:** Kênh **Youtube** cung cấp các Video bài giảng, chuyên đề, ôn tập, sửa bài tập, sửa đề thi miễn phí từ lớp 1 đến lớp 12 tất cả các môn Toán- Lý - Hoá, Sinh- Sử - Địa, Ngữ Văn, Tin Học và Tiếng Anh.

